



Begeleiden van onderlinge interacties – Wat zegt ons beleid?

BRON: Expertisecentrum Kinderopvang, 2025

Mogelijk gemaakt met een projectsubsidie van Ministerie Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Met behulp van deze tool wordt het pedagogisch beleidsplan ten aanzien van het begeleiden van onderlinge interacties onder de loep genomen én wordt duidelijk hoe pedagogisch professionals onderlinge interacties in de praktijk begeleiden.



VOOR WIE

Pedagogisch coaches en pedagogisch professionals



DOEL

Pedagogisch professionals krijgen inzicht in hun begeleiding van onderlinge interacties tussen kinderen en hoe zich dit verhoudt tot het beleid.



WAT

Een werkvorm waarbij gewerkt wordt met praktijksituaties aan de hand van het pedagogisch beleid van de organisatie. Per leeftijdscategorie (0-2, 2-4, 4-8, 8-12) zijn 12 praktijksituaties beschreven.



WERKWIJZE

Aan de hand van praktijkvoorbeelden reflecteren pedagogisch professionals op hun handelen en bespreken ze dit met elkaar. Waar mogelijk wordt de koppeling gemaakt met het pedagogisch beleid, om te verkennen in hoeverre praktijk en beleid op elkaar aansluiten. De werkvorm kan ook ingezet worden zonder de koppeling naar het beleid.

Vorbereiding

- Lees het pedagogisch beleid en werkplan door en neem de stukken over het begeleiden van onderlinge interacties tussen kinderen over in een PowerPoint of Word bestand om in te kunnen zetten tijdens de werkvorm.
- Lees de praktijkvoorbeelden door en bedenk hoe er vanuit het beleid gehandeld kan worden met betrekking tot de praktijkvoorbeelden.
- Print de praktijkvoorbeelden die relevant zijn voor de doelgroep uit en knip de kaartjes los.

Uitvoering tool

1. Introduceer de tool bij de professionals door het doel en werkwijze uit te leggen.
2. Laat de professionals om de beurt een praktijkvoorbeeld van de stapel pakken en vraag hoe hij of zij hierop in de praktijk zou reageren. Vraag andere professionals ook hoe zij deze situatie aan zouden pakken.
3. Maak een koppeling met wat er in het beleid staat en vraag of dit overeen komt of dat de handelswijze anders is. Vraag naar het beoogde effect van het handelen en hoe men in het vervolg wil gaan handelen.
4. Een extra optie voor het afsluiten van de werkvorm: Sluit af door iedereen te vragen naar wat deze werkvorm ze heeft opgeleverd.

Deze tool is ook te gebruiken zonder de koppeling naar het pedagogisch beleid van de organisatie. Dan beperk je de tool tot het bespreken van de praktijkvoorbeelden.

→ Praktijkvoorbeelden

BABY- DREUMES

1. Er ligt een baby in de box te huilen. Er loopt een dreumes op af met een auto in de hand.
2. Je geeft een baby de fles. Er komt een dreumes aangekropen die zich aan je benen optrekt.
3. Twee baby's liggen in de grondbox. De een pakt de haren van de ander vast.
4. Een dreumes loopt op een ander af en geeft hem/haar een stevige knuffel.
5. Een baby reikt een ander kind een speeltje aan en trekt het weer terug.
6. Een dreumes pakt de speen uit de mond van een baby.
7. Een baby pakt een stuk brood van het bord van een andere baby.
8. Een baby kruipt over een andere baby heen om bij een speeltje te komen.
9. Twee baby's liggen naar elkaar te lachen in de grondbox.
10. Twee dreumesen imiteren elkaar met geluiden maken.
11. Twee dreumesen trekken aan dezelfde pop, de emoties lopen hoog op.
12. Er zit een dreumes bij je op schoot. Er komt een tweede dreumes bij zitten.

PEUTER

1. Je zit met de peuters aan tafel. Een van de peuters vraagt je om de pindakaas.
2. Twee peuters maken ruzie om de pan in de huishoek.
3. Een peuter vraagt aan een andere peuter of hij nu op de fiets mag.
4. Twee peuters zitten in een tentje. Een derde peuter wil het tentje ook inkruipen, maar wordt tegengehouden door één van de peuters die zegt "Jij mag er niet in!".
5. Een peuter staat te klungelen met de rits van zijn jas, een andere peuter vraagt of hij mag helpen.
6. Twee peuters zitten naast elkaar te spelen. Ze kijken naar elkaar, maar nemen geen initiatief tot interactie.
7. Twee peuters rennen lachend achter elkaar aan door de groep.
8. Tijdens het voorlezen wurmt een peuter zich tussen jou en een andere peuter in.
9. Een peuter staat te huilen bij de deur. Een andere peuter loopt op het kind af en geeft de ander zijn knuffel.
10. Twee peuters kletsen aan tafel over een vlieg die door de ruimte vliegt.
11. Een peuter vraagt een andere peuter of hij het stukje appel van de ander mag.
12. Een peuter slaat een andere peuter.

BSO 4-7 JAAR

1. Je zit met de kinderen aan tafel te schilderen. Een van de kinderen vraagt je om de rode verf.
2. Twee kinderen maken ruzie om de pannenset in de huishoek.
3. Een kleuter vraagt aan een andere kleuter of hij nu op de fiets mag.
4. Twee kinderen zitten in de nestschommel. Een derde kind wil ook op de schommel klimmen, maar wordt tegengehouden door één van de kinderen en "Jij mag er niet bij!".
5. Twee kinderen stoeien met elkaar op de gymmatten.
6. Twee kinderen liggen naast elkaar aan de rand van de zandbak de mieren te bekijken.
7. Een kind schopt een ander kind.
8. Een kind schuift de kruk naast hem/haar weg als er een ander kind op wil gaan zitten.
9. Een kind tekent op de tekening van een ander kind.
10. Twee kinderen zijn samen op zoek naar een missend legoblokje.
11. Een kind vraagt of hij naar zijn vriend mag die in de andere BSO groep zit.
12. Een kind komt vertellen dat een ander kind in haar broek heeft geplast.

BSO 8-12 JAAR

1. De kinderen zijn aan het voetballen, er komt een ander kind aan die vraagt om mee te doen, maar er wordt niet gereageerd.
2. Tijdens een creatieve activiteit vraagt een kind jou om iets vast te houden.
3. Twee kinderen liggen slap van het lachen in het gras.
4. Twee kinderen maken ruzie om de controller van de spelcomputer.
5. Een kind nodigt andere kinderen uit voor een bordspelletje, maar niemand wil meedoen.
6. Een kind scheldt een ander uit.
7. Een kind vraagt of zij met een klasgenoot die niet op de BSO zit op het veld tegenover de BSO mag afspreken.
8. Twee kinderen stellen voor om samen boodschappen te doen om cup cakes te bakken.
9. Een kind gooit de fiets van een ander kind op de grond.
10. Een kind vraagt of hij een ander kan helpen met het klaarzetten van een spel.
11. Een kind weigert om naast een ander kind aan tafel te gaan zitten.
12. Een kind maakt een grap over een ander kind.

BABY-DREUMES 1. Er ligt een baby in de box te huilen. Er loopt een dreumes op af met een auto in de hand.	BABY-DREUMES 9. Twee baby's liggen naar elkaar te lachen in de grondbox.
BABY-DREUMES 2. Je geeft een baby de fles. Er komt een dreumes aangekropen die zich aan je benen optrekt.	BABY-DREUMES 10. Twee dreumesen imiteren elkaar met geluiden maken.
BABY-DREUMES 3. Twee baby's liggen in de grondbox. De een pakt de haren van de ander vast.	BABY-DREUMES 11. Twee dreumesen trekken aan dezelfde pop, de emoties lopen hoog op.
BABY-DREUMES 4. Een dreumes loopt op een ander af en geeft hem/haar een stevige knuffel.	BABY-DREUMES 12. Er zit een dreumes bij je op schoot. Er komt een tweede dreumes bij zitten.
BABY-DREUMES 5. Een baby reikt een ander kind een speeltje aan en trekt het weer terug.	PEUTER 1. Je zit met de peuters aan tafel. Een van de peuters vraagt je om de pindakaas.
BABY-DREUMES 6. Een dreumes pakt de speen uit de mond van een baby.	PEUTER 2. Twee peuters maken ruzie om de pan in de huishoek.
BABY-DREUMES 7. Een baby pakt een stuk brood van het bord van een andere baby.	PEUTER 3. Een peuter vraagt aan een andere peuter of hij nu op de fiets mag.
BABY-DREUMES 8. Een baby kruipt over een andere baby heen om bij een speeltje te komen.	PEUTER 4. Twee peuters zitten in een tentje. Een derde peuter wil het tentje ook inkruipen, maar wordt tegengehouden door één van de peuters die zegt "Jij mag er niet in!".



PEUTER

5. Een peuter staat te klungelen met de rits van zijn jas, een andere peuter vraagt of hij mag helpen.

BSO 4-7 JAAR

1. de kinderen aan tafel te schilderen.
Een van de kinderen vraagt je om de rode verf.

PEUTER

6. Twee peuters zitten naast elkaar te spelen. Ze kijken naar elkaar, maar nemen geen initiatief tot interactie.

BSO 4-7 JAAR

2. Twee kinderen maken ruzie om de pannenset in de huishoek.

PEUTER

7. Twee peuters rennen lachend achter elkaar aan door de groep.

BSO 4-7 JAAR

3. Een kleuter vraagt aan een andere kleuter of hij nu op de fiets mag.

PEUTER

8. Tijdens het voorlezen wurmt een peuter zich tussen jou en een andere peuter in.

BSO 4-7 JAAR

4. Twee kinderen zitten in de nestschommel. Een derde kind wil ook op de schommel klimmen, maar wordt tegengehouden door één van de kinderen en "Jij mag er niet bij!"

PEUTER

9. Een peuter staat te huilen bij de deur. Een andere peuter loopt op het kind af en geeft de ander zijn knuffel.

BSO 4-7 JAAR

5. Twee kinderen stoeien met elkaar op de gymmatten.

PEUTER

10. Twee peuters kletsen aan tafel over een vlieg die door de ruimte vliegt.

BSO 4-7 JAAR

6. Twee kinderen liggen naast elkaar aan de rand van de zandbak de mieren te bekijken.

PEUTER

11. Een peuter vraagt een andere peuter of hij het stukje appel van de ander mag.

BSO 4-7 JAAR

7. Een kind schopt een ander kind.

PEUTER

12. Een peuter slaat een andere peuter.

BSO 4-7 JAAR

8. Een kind schuift de kruk naast hem/haar weg als er een ander kind op wil gaan zitten.

BSO 4-7 JAAR 9. Een kind tekent op de tekening van een ander kind.	BSO 8-12 JAAR 5. Een kind nodigt andere kinderen uit voor een bordspelletje, maar niemand wil meedoen.
BSO 4-7 JAAR 10. Twee kinderen zijn samen op zoek naar een missend legoblokje.	BSO 8-12 JAAR 6. Een kind scheldt een ander uit.
BSO 4-7 JAAR 11. Een kind vraagt of hij naar zijn vriend mag die in de andere BSO groep zit.	BSO 8-12 JAAR 7. Een kind vraagt of zij met een klasgenoot die niet op de BSO zit op het veld tegenover de BSO mag afspreken.
BSO 4-7 JAAR 12. Een kind komt vertellen dat een ander kind in haar broek heeft geplast.	BSO 8-12 JAAR 8. Twee kinderen stellen voor om samen boodschappen te doen om cup cakes te bakken.
BSO 8-12 JAAR 1. De kinderen zijn aan het voetballen, er komt een ander kind aan die vraagt om mee te doen, maar er wordt niet gereageerd.	BSO 8-12 JAAR 9. Een kind gooit de fiets van een ander kind op de grond.
BSO 8-12 JAAR 2. Tijdens een creatieve activiteit vraagt een kind jou om iets vast te houden.	BSO 8-12 JAAR 10. Een kind vraagt of hij een ander kan helpen met het klaarzetten van een spel.
BSO 8-12 JAAR 3. Twee kinderen liggen slap van het lachen in het gras.	BSO 8-12 JAAR 11. Een kind weigert om naast een ander kind aan tafel te gaan zitten.
BSO 8-12 JAAR 4. Twee kinderen maken ruzie om de controller van de spelcomputer.	BSO 8-12 JAAR 12. Een kind maakt een grap over een ander kind.